

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Vlas Elena în numele inculpatului Cucu Dorin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Cucu Dorin xxxxx, născut la
xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare:

prima instanță: 22.04.2019 – 07.07.2020

instanța de apel: 22.08.2020 – 03.11.2020

instanța de recurs: 25.01.2021 – 21.04.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul central) din 07 iulie 2020, Cucu Dorin a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 264¹ alin. (4), 152 alin. (1) și 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa după cum urmează:

- în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, închisoare pe un termen de 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza 152 alin. (1) Cod penal, închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza 186 alin. (2), lit. c) și d) Cod penal, închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis;

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor penale aplicate, lui Cucu Dorin i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă încasarea de la Cucu Dorin în beneficiul lui Belitei Victor suma de 5907,50 (cinci mii nouă sute șapte, 50) lei, cu titlul de prejudiciu material.

A fost admisă cererea procurorului, dispunându-se încasarea de la Cucu Dorin în beneficiul statului, suma de 320 (trei sute douăzeci) lei, cu titlul de cheltuieli judiciare.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Cucu Dorin, la data de 03.03.2019, în jurul orelor 16:30, având scopul nerespectării interdicției impuse conducătorilor mijloacelor de transport să conducă în stare de ebrietate reglementate de legislația în vigoare și având obligația de a se supune testării alcoolscopice, nedeținând permis de conducere, conducând automobilul de model "ZAZ 1102" cu n/î xxxxx, în s. Volodeni, r-ul Edineț a fost stopat de către angajații IP Edineț. Solicitându-i șoferului nominalizat să fie testat alcoolscopic cu aparatul "Drager" sau să-i fie prelevate probe biologice a sângelui ultimul categoric a refuzat.

Astfel, prin acțiunile sale, Cucu Dorin a comis infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, adică *refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

Tot el, la data de 27.04.2019, în timpul zilei, aflându-se la domiciliul său din s. xxxxx, r-ul xxxxx, în cadrul unui conflict, intenționat, i-a aplicat mai multe lovituri cu mânerul sapei lui Croitor Liviu loc. s. Alexandreni, r-ul Edineț, în rezultatul cărui fapt i-au fost cauzate vătămări corporale medii cu dereglare a sănătății de lungă durată.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201919D0070 din 29.05.2019 din care rezultă că la Croitor Liviu au fost depistate vătămări corporale sub formă de fractură închisă a oaselor gambei drepte care a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, posibil cu mânerul sapei, la data indicată, se califică ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătății de lungă durată, producerea de la căderea de pe prag este puțin posibilă, iar auto-cauzarea ei se exclude.

Astfel, prin acțiunile sale, Cucu Dorin a comis infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal: *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.*

Tot el, continuând acțiunile sale criminale, având ca scop sustragerea bunurilor altei persoane, la data de 09.06.2019, aproximativ pe la orele 23:00, a pătruns în gospodăria lui Belitei Nina, fostă locuitoare a s. xxxxx r-ul xxxxx, (decedată la data de 24.05.2019), unde din casa ultimei a sustras bunuri care aparțineau fiului decedatei Belitei Nina, Belitei Victor și anume: 8 sticle de rachiu cu volumul de 0,7 l și anume 6 sticle de "Хортица", la prețul unei sticle de 110 lei în sumă de 660 lei, 2 sticle "Воздух", cu prețul unei sticle de 90 lei în sumă totală de 180 lei, 3 sticle cu volumul de 1,5 l (fiecare) cu vin de casă, cu prețul unui litru de 15 lei în sumă totală de 67,50 lei, iar din dulap a sustras 5 000 lei, în bancnote de 200 lei în număr de 25, astfel pricinuindu-i lui Belitei Victor o pagubă materială considerabilă în sumă de 5 907,50 lei.

Astfel, prin acțiunile sale, Cucu Dorin a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod Penal: *sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, comis prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Sentința a fost contestată cu apel de către avocatul Ciumac Natalia cu inculpatul Cucu Dorin, prin care a solicitat casarea integrală a sentinței, cu aplicarea unei pedepse neprivative de libertate sau conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, cu admiterea parțială a acțiunii civile înaintată de către partea vătămată Belitei Victor.

3.1. În motivarea apelului, partea apărării a menționat că:

- nu a fost demonstrată pe deplin sustragerea sumei de 5000 lei de către inculpatul Cucu D. de la partea vătămată Belitei Victor. Inculpatul Cucu Dorin, a solicitat să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, fără privațiune de libertate. Totodată a fost de acord să ispășească o pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunității sau în baza art. 90 Cod penal, pentru a putea fi în libertate și să-ți întrețină familia.

- cu referire la pedepsele anterioare stabilite prin Decizia Curții de Apel Bălți din data de 19 iulie 2017, în baza art. 192¹ alin. (1), 179 alin. (2) și 186 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa în temeiul art. 84 alin. (1) Cod Penal, sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, pedeapsa a fost executată integral.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 noiembrie 2020, apelul declarat de către avocatul Ciumac Natalia cu inculpatul Cucu Dorin, a fost respins ca nefondat cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, starea de fapt reținută și de drept apreciată, concordă cu probele administrate și examinate în ședința de judecată, instanța just încadrând acțiunile inculpatului Cucu Dorin potrivit învinuirii înaintate.

Instanța de apel a concluzionat că pedeapsa aplicată lui Cucu Dorin de către prima instanță este adecvată și nu contravine prevederilor legii, dat fiind, că sancțiunea art. 264¹ alin. (4) Cod penal prevede ca pedeapsă muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 1 an; sancțiunea art. 152 alin. (1) Cod penal prevede ca pedeapsă muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 5 ani și sancțiunea art. 186 alin. (2) lit. c),d) Cod penal, prevede ca pedeapsă cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani.

Argumentele invocate de către avocatul Ciumac Natalia în interesele inculpatului Cucu Dorin în cererea de apel, precum, că pedeapsa aplicată este prea aspră, instanța de apel le-a apreciat ca fiind contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către prima instanță și cea de apel pe parcursul judecării cauzei, pedeapsa fiind aplicată în limitele

sanctiunii articolelor incriminate, mai mult ca atat inculpatul nu este la prima abatere de acest gen.

În circumstanțele menționate instanța de apel a apreciat că în speță nu este temei de a considera pedeapsa stabilită inculpatului Cucu Dorin ca fiind aspră, iar argumentele aduse în apel în circumstanțele constatate pe caz, nu pot servi drept temei pentru stabilirea unei pedepsei mai blânde.

Sub un alt aspect, instanța de apel reiterând prevederile art. 219, 220 Cod de procedură penală, a apreciat că prima instanță corect a admis integral pretențiile materiale înaintate de partea vătămată și civilă, Belitei Victor, în cuantum de 5907,50 lei.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, a declarat recurs ordinar avocatul Vlas Elena în numele inculpatului Cucu Dorin, prin care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel cu, emiterea unei noi hotărâri prin care lui Cucu Dorin să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate, cu admiterea parțială a acțiunii civile înaintate în speță.

5.1. În motivarea recursului, argumentele părții apărării se rezumă la următoarele:

- vina în comiterea infracțiunii de furt inculpatul o recunoaște parțial, doar în partea ce ține de sustragerea vinului și rachiului;

- inculpatul nu este de acord cu pedeapsa aplicată, considerând-o prea aspră. Acesta a recunoscut vina parțial, are familie la întreținere, anterior a fost judecat, dar a ispășit integral pedepsele aplicate. Din aceste considerente este oportun de a aplica față de Cucu Dorin o pedeapsă neprivativă de libertate, deoarece nu este rațional ca acesta să fie izolat de societate, corectarea lui fiind posibilă cu aplicarea unei pedepse neprivative de libertate;

- o condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional, ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului. Astfel, inculpatul întrunește toate condițiile.

6. Referință asupra recursului declarat, este depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi Sergiu, prin care pledează pentru dispunerea inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în

drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării a invocat în calitate de temei pentru recurs, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, însă în conținutul recursului nu a desfășurat careva motive în susținerea acestui temei, prin urmare se constată invocarea declarativă a respectivului.

Cu toate acestea, Colegiul penal apreciază că dezacordul cu decizia contestată de către partea apărării se circumscrie temeiului pentru recurs, indicat în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând materialele cauzei, prin prisma temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, instanța de recurs a reținut că argumentele recursului apărării se întemeiază pe dezacordul cu pedeapsa aplicată, care în opinia recurentului este prea aspră, precum și cu modalitatea de executare a acesteia, în opinia recurentului fiind necesară aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În acest context, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai

blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând soluția instanței de apel, care a menținut pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, aplicată de către prima instanță, Colegiul penal conchide că instanța a motivat pe deplin și suficient necesitatea aplicării pedepsei sub formă de închisoare cu executare în penitenciar, motivare care este corespunzătoare practicii judiciare, ținându-se cont de toate circumstanțele prezentei cauze penale și cele personale ale inculpatului Cucu Dorin, care potrivit materialelor cauzei nu este la prima abatere de la legea penală, anterior fiind condamnat de mai multe ori, și anume prin: sentința Judecătorei Edineț din 19 martie 2014, în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de 240 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, prin Decizia Curții de Apel Bălți modificată pedeapsa în închisoare pe un termen de 1 lună și 28 zile (pedeapsă executată); prin decizia Curții de Apel Bălți din data de 19 iulie 2017, în baza art. 192¹ alin. (1), 179 alin. (2) și 186 alin. (2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani (pedeapsă executată) (f.d. 22 vol. 1); iar potrivit cazierului contravențional pe numele inculpatului Cucu Dorin figurează 15 procese contravenționale (f.d. 21 vol. 1), și cu toate acestea inculpatul a comis cu intenție noi infracțiuni, aspecte care justifică complet aplicarea pedepsei sub formă de închisoare.

Cu referire la alegațiile recurentului privind necesitatea dispunerii suspendării executării pedepsei cu închisoare, Colegiul penal notează că în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa cu închisoare în penitenciar, aceasta **poate** dispune suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei.

Astfel, Colegiul penal evidențiază că lexemul „**poate**”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că inculpatul a comis o infracțiune din categoria celor ușoare și mai puțin grave, cu intenție, și luându-se în considerație pericolul social al infracțiunilor respective și personalității inculpatului, care este predispus de neglijă prevederile legii penale, instanța de apel prin prisma respectivelor circumstanțe corect a apreciat irraționalitatea modificării modului de executare a pedepsei stabilit de prima instanță.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

Astfel, luând în considerație personalitatea inculpatului, Colegiul penal conchide asupra faptului că infracțiunile comise de către Cucu Dorin nu reprezintă un incident în viața acestuia, dar acțiuni intenționate fapt care determină lucid temeiniciei soluției instanței de apel privind executarea reală a pedepsei cu închisoare stabilite inculpatului Cucu Dorin.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal conchide că hotărârea instanței de apel în latura atacată de către partea apărării, nu conține erori ce ar duce la casarea acesteia.

Astfel, analizând în cumul argumentele invocate de către recurent în susținerea recursului declarat, Colegiul penal atestă că acestea au constituit obiect de examinare în instanța de apel, asupra cărora instanța s-a expus, complet, argumentat și motivat.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la pct. 37 a hotărârii CtEDO din 16.02.2010 în *cauza Albert vs. România*, în care s-a statuat că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca

impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*cauza Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor problemelor esențiale invocate în speță, pedeapsa aplicată inculpatului fiind una proporțională și echitabilă faptelor comise.

Ținând cont de cele constatate supra, Colegiul penal conchide că eroarea invocată în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Vlas Elena în numele inculpatului Cucu Dorin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui **Cucu Dorin xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **21 mai 2021.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie